

Statistisk analys

Lena Eriksson
Analysavdelningen

08-5630 8671
lena.eriksson@hsv.se
www.hsv.se

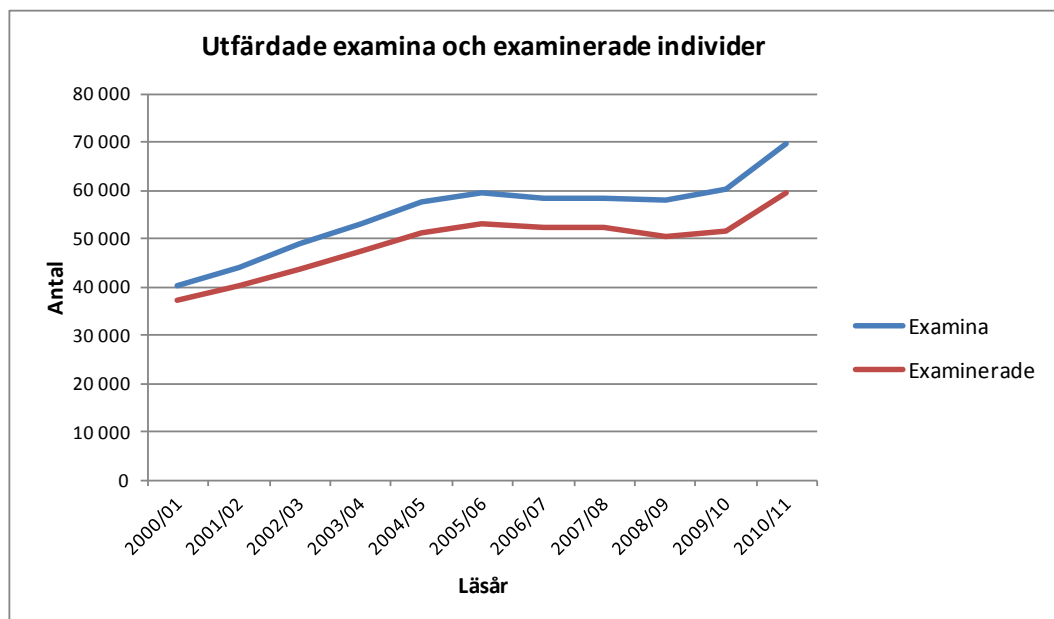
2011-12-13 2011/12

Rekordmånga examina i högskolan läsåret 2010/11

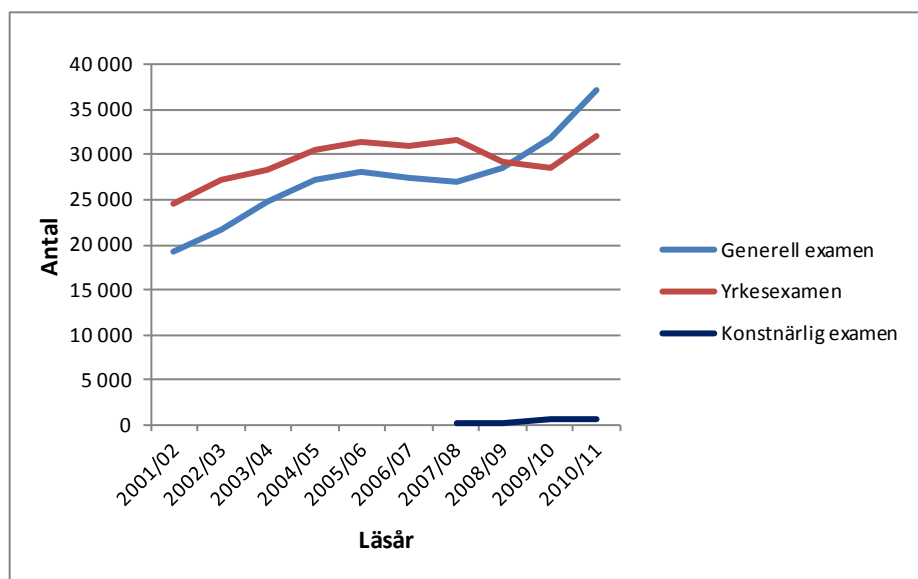
Lsåret 2010/11 utfärdades nästan 70 000 examina i högskolan. Det är det högsta antalet någonsin. Antalet examina ökade med cirka 9 500 jämfört med läsåret 2009/10. En så stor ökning mellan två läsår av antalet examina har heller aldrig inträffat. Bland yrkesexamina ökade antalet lärarexamina mest, med närmare 2 900, vilket är en ökning med 35 procent jämfört med föregående läsår.

Antalet utfärdade examina ökade alltså med närmare 9 500 mellan läsåren 2009/10 och 2010/11 och uppgick därmed till totalt nästan 70 000. Antalet personer som examinerades ökade med närmare 7 700 och var totalt cirka 59 400 läsåret 2010/11. Ökningen gäller exklusive den efterrapportering av examina som sker påföljande år. Ökningen mellan de två senaste läsåren av såväl antalet examina som examinerade personer var större än det varit någon gång tidigare.

Skillnaden mellan antalet utfärdade examina och examinerade individer beror på s.k. dubbla examina vilket vanligtvis innebär att studenterna ansöker om en generell examen, t.ex. kandidatexamen eller masterexamen, parallellt med en yrkesexamen, t.ex. en sjuksköterskeexamen eller en civilingenjörsexamen.

Såväl antalet utfärdade yrkesexamina som generella examina ökade det senaste läsåret. För generella examina, dvs. högskoleexamen, kandidatexamen, magisterexamen och masterexamen, innebär detta en fortsättning på den utveckling som varit sedan 2007, dvs. en årlig ökning av antalet generella examina. För yrkesexamina innebär det att minskningen av antalet utfärdade yrkesexamina de två föregående åren byttes till en ökning. Den nya kategorin konstnärliga examina ökade något till drygt 600 examina.

Kandidatexamina och masterexamina ökar mest bland generella examina

Över 20 000 kandidatexamina utfärdades läsåret 2010/11 vilket innebär en ökning med nästan 3 300 jämfört med föregående läsåret. Hälften av ökningen avser kandidatexamina med inriktning mot samhällsvetenskap, handel, juridik och administration.

De senaste tio åren har antalet utfärdade kandidatexamina fördubblats, från strax under 10 000 läsåret 2001/02 till drygt 20 000 läsåret 2010/11. Till viss del beror detta på att antalet dubbla examina har ökat. (Se vidare avsnittet Dubbla examina nedan.)

Generella examina	2010/11	2009/10	Ökning	%
Högskoleexamen	1 582	1 394	188	13
Kandidatexamen	20 144	16 868	3 276	19
Magisterexamen (2007)	4 711	3 608	1 103	31
Masterexamen	5 758	3 883	1 875	48
"Gamla" magisterexamina	4 890	6 098	-1 208	-20
Totalt	37 085	31 851	5 234	16

Antalet utfärdade masterexamina ökade med nästan 50 procent läsåret 2010/11 jämfört med föregående läsår, till cirka 5 750. Hälften av alla masterexamina 2010/11 hade inriktning mot teknik och tillverkning och det var också masterexamina med denna inriktning som ökade mest det senaste läsåret, med cirka 800. Cirka 1 000 av masterexamina var dubbla examina i den bemärkelsen att de utfärdades tillsammans med en yrkesexamen med samma inriktning (se nedan). Masterexamen infördes i det svenska examenssystemet 2007.

Lärarexamina ökade med 35 procent läsåret 2010/11

Antalet utfärdade yrkesexamina ökade med drygt 3 500 mellan läsåren 2009/10 och 2010/11. Lärarexamina stod för nästan 2 900 av denna ökning. Det innebär att antalet utfärdade lärarexamina ökade med 35 procent, till närmare 11 200. Hur stor betydelse införandet av krav på lärarlegitimation, som förutsätter avlagd examen, har haft för denna mycket kraftiga ökning kan inte utläsas ur statistiken, men sannolikt har den haft stor betydelse. Detta krav ökar givetvis benägenheten att ansöka om examensbevis för avklarad utbildning eller tidigare avklarad utbildning.

Lärarexamen med inriktning mot	2010/11	2009/10	Ökning	%
- tidigare år	6 334	4 596	1 738	38
- senare år	4 749	3 638	1 111	31
- övriga inriktningar	84	65	19	29
Lärarexamen totalt	11 167	8 299	2 868	35

Den största ökningen har skett beträffande lärarexamen med inriktning mot tidigare år.

Av de totalt 11 167 utfärdade lärarexamina med olika inriktningar i ovanstående tabell är 182 examina som gällde före lärarutbildningsreformen 2001, varav 43 avser grundskolelärarexamen 1-7, 42 avser grundskolelärarexamen 4-9 och 60 avser gymnasielärarexamen. Därutöver har tre examina utfärdats enligt 1977 års studieordning.

Bland övriga yrkesexamina gäller att efter lärarexamen var de största, liksom året innan, sjuksköterskeexamen, civilingenjörsexamen och socionomexamen. Alla dessa tre examina ökade mellan läsåret 2009/10 och 2010/11.

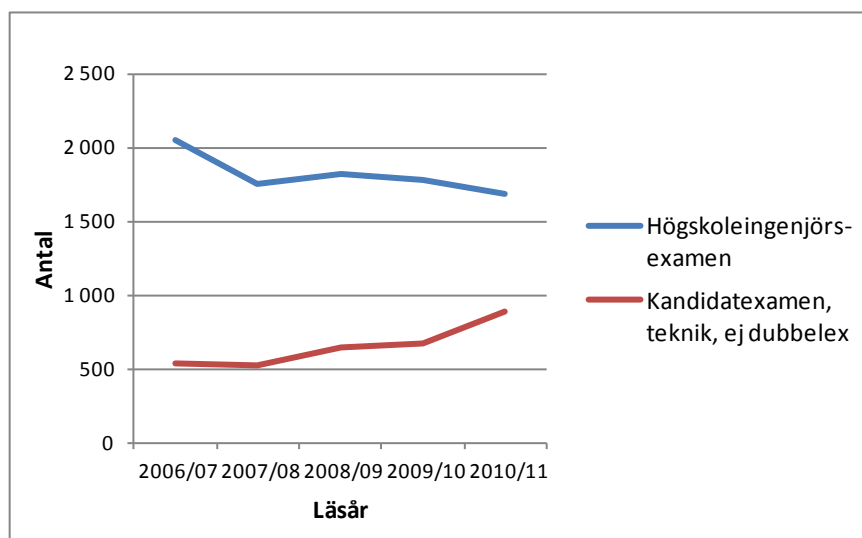
Yrkesexamina med mer än 400 avlagda examina läsåret 2010/11

	2010/11	2009/10	ökn/minsk
Lärarexamen	11 167	8 299	2 868
Sjuksköterskeexamen	4 132	4 004	128
Civilingenjörsexamen	3 601	3 421	180
Socionomexamen	2 204	1 855	349
Specialistsjuksköterskeexamen	1 811	1 846	-35
Högskoleingenjörsexamen	1 681	1 778	-97
Juristexamen	1 060	991	69
Läkarexamen	981	991	-10
Sjukgymnastexamen	485	518	-33
Psykologexamen	462	404	58

Medan antalet utfärdade civilingenjörsexamina alltså ökade det senaste året minskade antalet utfärdade högskoleingenjörsexamina. Om man bortser från de examina som utgick ur examensordningen 2007, och därmed minskade av naturliga skäl, var högskoleingenjörsexamen den yrkesexamen som minskade mest 2010/11.

Högskoleingenjörsexamen – kandidatexamen i teknik

Parallellt med minskningen av högskoleingenjörsexamina har antalet kandidatexamina med inriktning mot teknik och tillverkning ökat. Läsåret 2010/11 utfärdades 1 900 sådana kandidatexamina varav drygt 1 000 var sådana dubbla examina som har utfärdats samtidigt med en yrkesexamen med samma inriktning, i detta fall högskoleingenjörsexamen. Även om man exkluderar de kandidatexamina som är dubbelexamina i denna bemärkelse, har antalet kandidatexamina med inriktning mot teknik och tillverkning ökat under den senaste femårsperioden, samtidigt som antalet högskoleingenjörsexamina har minskat. Tillsammans var dessa två examina lika många läsåret 2010/11 som de var läsåret 2006/07.

Utvecklingen av högskoleingenjörsexamina och kandidatexamina med inriktning mot teknik och tillverkning visar svårigheten att utifrån statistik över yrkesexamina bedöma utflödet på arbetsmarknaden av en viss kompetens.

Dubbla examina

I inledningen av denna analys framgår att antalet utfärdade examina var cirka 10 500 fler än antalet examinerade individer läsåret 2010/11. Den viktigaste förklaringen är att studenterna ansöker om en generell examen samtidigt med en yrkesexamen.

Av samtliga personer som ansökte om och fick en kandidatexamen läsåret 2010/11 var det 27 procent som samtidigt ansökte om och fick en yrkesexamen med samma inriktning. Vanligast förekommande var detta beträffande kandidatexamen med inriktning mot hälso- och sjukvård samt social omsorg. Av alla med kandidatexamen med denna inriktning läsåret 2010/11 tog 73 procent också en yrkesexamen med samma inriktning.

Även för magisterexamen är det hälso- och sjukvård samt social omsorg som är den vanligaste inriktningen beträffande s.k. dubbelexamina, i kombination med specialistsjuksköterskeexamen och barnmorskeexamen. För masterexamen är den vanligaste inriktningen teknik och tillverkning beträffande dubbelexamina och då är det framför allt civilingenjörsexamen som är den aktuella yrkesexamen.

Examina 2010/11

Examens inriktning	Antal kandidat- examina	Därav även y-ex %	Antal magister- examina	Därav även y-ex %	Antal master- examina	Därav även y-ex %
Alla ¹⁾	19 661	27	4 697	21	5 753	17
Pedagogik och lärarutbildning	973	42	335	33	76	18
Humaniora och konst	1 963	0	250	0	211	0
Samhällsvetenskap, juridik, handel, admin.	7 728	0	1 728	2	1 332	2
Naturvetenskap, matematik och data	1 680	0	471	0	1 051	0
Teknik och tillverkning	1 918	54	510	3	2 748	34
Lant- och skogsbruk samt djursjukvård	51	63	1	0	59	27
Hälso- och sjukvård samt social omsorg	5 088	73	1 289	64	250	1
Tjänster	434	1	117	0	28	0

1) Alla är nettoräknade dvs. en person med t.ex. fler kandidatexamina räknas en gång.

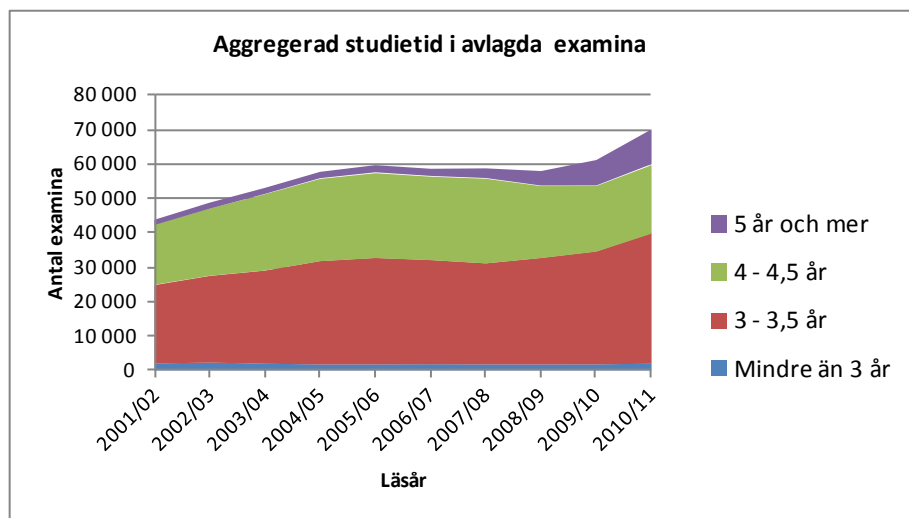
Det förekommer även andra varianter på dubbla examina. Efter kombinationen yrkesexamen – generell examen med samma inriktning är den vanligaste kombinationen två olika generella examina med samma inriktning, t.ex. en kandidatexamen och en masterexamen. Det förekommer även att det utfärdas tre examina vid samma tillfälle, t.ex. en yrkesexamen och två generella examina med samma inriktning.

Examina med längre studietid ökar

De förändringar i examensstrukturen som genomfördes 2007 syns tydligt i utvecklingen av den sammanlagda studietiden i avlagda examina. En ettårig examen som förutsätter en tidigare avlagd treårig examen har exempelvis en aggregerad studietid om fyra år.

Reformen 2007 innebar bl.a. införandet av den avancerade nivån i svensk högre utbildning. Den nya generella examen på avancerad nivå – masterexamen – som är tvåårig, innebär en aggregerad studietid på fem år. Samtidigt förlängdes ett antal examina, bl.a. civilingenjörsexamen, från fyra och ett halvt år till fem års studietid.

Dessa förändringar avspeglas tydligt i utvecklingen över aggregerad studietid i utfärdade examina.

Alla examina ingår, dvs. även dubbla examina.

Examina med en aggregerad studietid om fem år eller mer utgjorde tre procent läsåret 2006/07. Läsåret 2010/11 utgjorde sådana examina 14 procent av alla avlagda examina.

Denna utveckling avspeglar alltså de förändringar som skett vad gäller examinas poängomfattning tillsammans med antalet studenter som avlagt respektive examen. Den ska inte ses som en beskrivning av studenternas totala studietider. Studier sker och har tidigare skett både före, efter och under de studier som bedriv för en viss examen. Dessutom ansöker långt ifrån alla studenter om examensbevis, även om de har fullföljt en utbildning som leder till en examen.